

Võ Thụ Thu Ba - Khoa YHCT

Hàng năm, cứ mỗi dịp xuân về, lớp lớp thầy thuốc Việt Nam đều nhớ đến và dâng hương tưởng nhớ Đệ i Danh y Hài Thụ ông Lãn Ông - Lê Hữu Trác. Ông còn có tên gọi khác là Lê Hữu Huân, sinh ngày 11 tháng 12 năm 1720 ở thôn Văn xá làng Liêu xá, huyện Đông Ngạc Hào, phủ Thọ Ninh Hà Nội, tỉnh Hải Dương (nay là xã Liêu xá, huyện Yên Mỹ, tỉnh Hà Nội). Tuy nhiên cuộc đời ông phần lớn gắn với quê mẹ ở thôn Bàu Thụ ông, xã Tĩnh Diêm, huyện Hoàng Sơn, phủ Đức Quang, trấn Nghệ An (nay là xã Sơn Quang, huyện Hoàng Sơn, tỉnh Hà Tĩnh). Ông qua đời vào ngày rằm tháng giêng năm Tân Hợi (1791) tại Bàu Thụ ông nay là xã Sơn Quang, Hoàng Sơn, Hà Tĩnh, hưởng thọ 71 tuổi. Mộ của ông nay còn nằm ở khe nước cạnh chân núi Minh Từ thuộc Sơn Trung, Hoàng Sơn, Hà Tĩnh.

Gia đình ông vốn là một danh gia vọng tộc, nòi tiếng khoa bảng. Sinh ra và lớn lên trong giai đoạn loạn lạc suy đồi y binh đương vì nạn tranh giành quyền lực dõng mãnh vua Lê - chúa Trịnh. Ông thấu hiểu nỗi cơ hàn của người dân lao động nghèo khổ trong cảnh loạn lạc, đói rét, binh tàn. Năm 1746, ông về quê Hố ng Sơn nuôi mẹ và học nghề thuốc.

Ông đã đóng góp cho nền y học Việt Nam, trong đó có thuốc Nam, kế thừa xuất sắc sự nghiệp "Nam dược trị Nam nhân" của Tu Tĩnh thiền sư. Ông đã để lại nhiều tác phẩm lớn như Hố i Thợ ng Y Tông Tâm Lĩnh gồm 28 tập, 66 quyển chứa đựng tinh hoa của y học cổ truyền, được đánh giá là công trình y học xuất sắc nhất trong thời đại Việt Nam và các cuốn Lĩnh Nam bôn thảo, Thợ ng Kinh ký số không chỉ có giá trị y học mà còn có giá trị văn học, lịch sử, triết học.

Trong suốt cuộc đời làm nghề thầy thuốc của mình, ông đã để lại 9 điều răn dạy cho học trò cũng như tâm niệm cho bản thân như sau:

1. Phải nghiên cứu, hiểu lý luận một cách thấu đáo cho nhập vào tâm để khi ứng dụng mới tránh được sai lầm.
2. Phải căn cứ vào bệnh như hay nặng mà thăm khám triệu chứng hay sau, chớ phân biệt giàu hay nghèo, sang hay hèn.
3. Khám bệnh cho phải nên phải đúng đắn, luôn luôn có người nhà bên cạnh.
4. Luôn luôn quan tâm đến người bệnh, không để thú vui riêng làm chệch nghề việc chăm sóc.
5. Gặp bệnh nặng phải nói rõ cho người nhà biết và cầu chữa hết sức mình để không có sự oán trách.
6. Chữa bệnh phải dùng thuốc thật, có chất lượng và luôn luôn có sẵn.
7. Khiêm tốn, hòa nhã với đồng nghiệp, kính người hiền tu dưỡng, người tài giỏi, người nghèo kiêu ngạo, dẫu dốt nát kém.
8. Hết sức chăm sóc người nghèo, mở hóa con côi, con thảo và hiếu, có thể chu cấp thuốc men và cấp lương thuốc nếu có điều kiện, không chớ lo cho người giàu sang.
9. Chớ mưu cầu quà cáp, để làm thuốc là phải bố thí sinh mạng con người, lấy cứu sống mạng người làm nhiệm vụ, chớ nên cầu lợi ích công.

Chín điều răn dạy quý giá này đã hơn 200 năm, nếu đem áp dụng cho thời đại chúng ta đang ở trong ngành y tế hiện nay thì vẫn như một học tập và đang thực hiện. Phải chăng nguyên bản truyền bá y tế Đệ Nguyên Phương đã đưa ra 12 điều quy định về y đức mà hiện nay tất cả những người làm công tác y tế chúng ta đang thực hiện cũng lấy 9 điều răn dạy trên?

Ngày giỗ Hỡi Thằng Lăn Ông - nhũ vỹ dĩ c c a thỹ y

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 16 Tháng 2 2016 13:50 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 16 Tháng 2 2016 14:00

Cuộc đời của Hỡi Thằng Lăn Ông - Lê Hữu Trác là hình ảnh cao đẹp của người thầy thuở với kiến thức uyên thâm, với tinh thần trách nhiệm cao cả trong nghề nghiệp, lòng nhân ái, tận tâm, đức hy sinh và lòng thương yêu người bệnh vô bờ bến. Ông thật xứng đáng là người đã dùng "ngón chân để thắp" trong ngọn y học nước nhà, là tấm gương sáng chói về y đức, y đạo, y thuật cho đời sau noi theo.

Nhân ngày giỗ Thầy, chúng con xin kính dâng lên Thầy nén hương với lòng biết ơn sâu sắc.